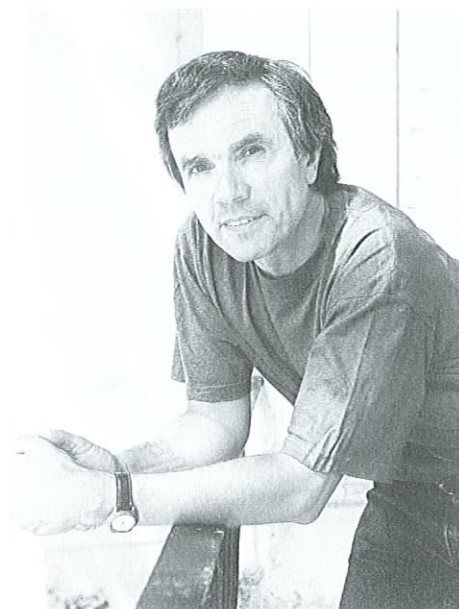

Ondřej Michálek

Grafik Ondřej Michálek se narodil 18. prosince 1947 v Brně. V roce 1970 absolvoval Filozofickou fakultu Univerzity Palackého v Olomouci. Od r. 1976 uspořádal celkem 16 samostatných výstav, např. v olomouckém Kabinetu grafiky (1976), ve výstavní síni Kruhu přátel české kultury v Bratislavě (1991), ve Státní galerii v Banské Bystrici (1992) a polském Przemysli (1996), v Synagoze v Hranicích (1998) a v Galerii Caesar v Olomouci (1999). Od r. 1984 se účastní mezinárodních bienále a trienále grafiky (Krakow, Tokio, Fredrikstad, Praha aj.), kde získal celkem 12 ocenění (Campinas, Krakow, Banská Bystrica, Jelenia Góra aj.). Působí jako pedagog v oboru grafika na Katedře výtvarné výchovy PdF Univerzity Palackého v Olomouci a Fakultě výtvarných umění VUT v Brně. Žije a pracuje v Olomouci.

ROZHOVOR S AUTOREM

Olga Badalíková

O.B.: Po delším období, kdy ve Tvých listech převládaly spleťané struktury doprovázené světelnými výboji – v nedávné době potom tváře bytostí nalezených v kresbě dřeva obalové překližky – vystavuješ sérii linorytů, které působí jako jakási imaginární zátiší. Odkud se toto nové téma ve Tvé tvorbě vzalo?

O.M.: První listy této série vznikaly současně s jinými grafikami, např. cyklu Odpočinek nebo Nalezenci, kdy mne začala zajímat možnost návratu věcí předmětného světa do obrazu. V případě tohoto cyklu listů to jsou jakési „příběhy“ ze života misek, pohárů a váz, blíže neurčených předmětů nějakých neznámých nebo naopak důvěrně známých rituálů. Nádobu mají v sobě tajemství, jsou výmluvným svědkem i bohatým symbolem, ale nepoužívám je jako rekvizity nějakého zátiší, více mne zajímá jejich substance.

O.B.: Důležitou roli ve Tvých grafikách hraje světlo. Jak se docílí, aby vyzářovalo zevnitř listu?

O.M.: Možnost pracovat se světlem se objevila v okamžiku, kdy jsem – už skoro před dvaceti lety – začal používat přetisky černého formátu bílou barvou. První přetisk sice dává dosti fádni šedomodrou plochu, když se ale přidají další, podaří se někdy světlo mezi jednotlivé vrstvy jakoby „zazdíť“. Světlo tedy nesvítil z vynechaného místa na bílém papíru, ale tam, kde se sčítají přetisky.

O.B.: I když ve svých grafikách pracuješ s různými tématy, spojuje je něco, co jsem si pro sebe pracovně nazvala „náměsíčné fantaskno“. Zajímalo by mne, do jaké míry je tento společný rys dán technikou tisku, kterou používáš, a do jaké míry se tato charakteristika opírá o nějaké Tvé pevné východisko nebo trvalý pocit.

O.M.: To je zřejmě věc osobního vývoje a směřování.

I když grafická technika může fungovat jako úplně neutrální médium, je taky pramenem osobní inspirace. Ona obraz vytváří a současně přetváří. A grafik si zase tuto techniku aktivně mění k obrazu svému. A pokud jde o nějaké východisko – když se s novým nápadem otevře přede mnou nějaký nový prostor, musím cítit, že mne to tam táhne a že v té eventualitě je dost tajemství. Mám raději pohyb v malém prostoru, dokud se „nevyždímají“ jeho možnosti. A ten příští prostor je většinou tam, kam dokročím, i když třeba dohlédnu dál nebo jinam, Nenutím nápad, aby se realizoval, on sám si o to musí říct. Obraz a způsob jeho tisku pak splynou v jedno.

O.B.: Znakem současného umění však často nebývá soustředěnost na malý prostor, spíše vzájemná prostupnost výrazových prostředků, jejich obměna, různé pohyby „napříč“ atp. Jak se vůbec v grafice daří na tyto podněty reagovat?

O.M.: Myslím, že grafika je na tom stejně jako jiné klasické obory, taky recykluje, co už bylo, přivlastňuje si alternativní možnosti, všelijak se rozpíná, ale někdy se zdá, že se o něco hůř snáší ten všudypřítomný diktát „novosti“, protože musí používat ustálené řemeslné postupy, chce-li zůstat grafikou.

O.B.: Co se podle Tebe, při pohledu zevnitř, za poslední léta ve výtvarném umění nejvíc změnilo?

O.M.: Nejvíce se asi změnilo okolnosti provozu. Jako by se všeobecně vžila představa, že současné umění je kamená budova, kterou nutno vzít nějakým spektakulárním útokem, protože jinak se člověk neprosadí. Mně se ale zdá, že je to spíše jen jakýsi lehký dočasný příbytek, do kterého se vlastně ani nedá vloupat. A dokonce se může stát – a je to téměř jisté – že při příští procházce ten vytoužený altánek bude vypadat úplně jinak, a pokud ho vůbec najdeme, ani nebude na stejném místě.

Galerie Magna, Bieblova 3, 702 00 Ostrava / výstava potrvá od 15. 11. do 22. 12. 2000

Tento projekt je realizován za finanční podpory města Ostravy

Spravedlivé dělení, 1999, linoryt, 59 x 83 cm